

A Belügyminiszter
...../2015. (.....) BM rendelete

**a Terrorelhárítási Központ műveleti kötéltechnikai tevékenysége ellátásának
szabályairól**

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 88. § (3) bekezdés *a*) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 21. § 22. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. Értelmező rendelkezések

1. §

E rendelet alkalmazásában:

1. *alapszintű műveleti kötéltechnikai képzés*: a Terrorelhárítási Központ (a továbbiakban: TEK) által szervezett olyan képzés, amely kötéltechnikai oktató irányításával a kötélre való önálló mozgás alapvető ismereteinek elsajátítására és a műveleti kötéltechnikai tevékenység sajátosságainak összehangolására irányul;
2. *alrendszer*: a lezuhanásgátló rendszer részét képező elemek, illetve részegységek együttese;
3. *beülő hevederzet*: egyéni védőeszköz, amely hevederből, szerelvényekből, csatokból és más elemekből áll, és amely alkalmas a munkavállaló munkahelyzetének pozicionálására, valamint a kötélre való mozgásra;
4. *csatlakozó*: a lezuhanásgátló rendszer eleme vagy részegysége, amely lehet karabiner (zárapocs) és horog (kampó);
5. *dinamikus kötél*: olyan kötél, amelyet gyártó vagy szabvány dinamikus kötélként jelöl meg;
6. *előlmászás*: a műveleti kötéltechnikai tevékenység előkészítő része, amelynek során az e tevékenységre kiképzett előlmászó munkavállaló köztes biztosítási pontokat helyez el, miközben egy független rögzítési ponton kikötött másik munkavállaló dinamikus vagy erre a célra alkalmas félstatikus kötéllal biztosítja;
7. *energiaelnyelő*: a lezuhanásgátló rendszer azon része, amely a zuhanás során keletkező energia egy részének elnyelésével a zuhanás hatását az emberi szervezet számára elviselhető mértékűre csökkenti;
8. *ereszkedő eszköz*: a teljes testhevederzethez csatlakoztatott fékező eszköz, amelynek használatával a függőleges irányban lefelé történő ereszkedés sebessége csökkenthető;
9. *esési tényező*: a zuhanó test felfogásakor az esési magasság és a zuhanás megállításában résztvevő kiengedett kötél hosszának a hányadosa, ahol a kiengedett kötél hossza az a távolság, amelyet a mászó munkavállaló a zuhanás bekövetkeztéig a biztosítási ponttól megtett; az esési tényező értéke akkor a legnagyobb (2-es értékű), ha a zuhanás hossza kétszer akkora, mint a biztosításban kiengedett kötél hossza;
10. *félstatikus kötél*: olyan kötél, amelyet gyártó vagy szabvány félstatikus kötélként jelöl meg;

11. *karabiner*: véletlenszerű kinyílás ellen önzáródó elemmel ellátott, vagy kézzel zárható csatlakozó, amely gyorsan oldható kapcsolatot biztosít a különböző eszközök között;
12. *kötéltechnikai oktató*: az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott ipari alpinista elnevezésű szakképesítéssel vagy ipari alpintechnika végzésére jogosító, jogszabály alapján elismert, vagy honosított külföldi bizonyítvánnyal vagy oklevéllel és munkavédelmi technikus szakképesítéssel vagy felsőfokú munkavédelmi szakképzettséggel rendelkező személy;
13. *kötélzsák*: a kötel tárolására, szállítására és védelmére szolgáló felszerelés, amely egyben a munkavégzés során a használatban nem lévő kötélrész védelmére is használható;
14. *lezuhanásgátló rendszer*: az egyéni védőeszközöknek a magasból való lezuhanás megakadályozására szolgáló olyan együttese, amely legalább egy teljes testhevederből és egy kapcsolódó alrendszerből áll;
15. *mászógép*: olyan mechanikus szerkezet, amely terhelés alatt az egyik irányban zár, a másik irányba szabadon csúszik úgy, hogy e közben a záróelemével meggátolja annak a kötelnek a kicsúszását, amelyre fel van szerelve; rendelkezik egy legalább 13 milliméter átmérőjű nyílással (lyukkal) a karabiner vagy gyűrű csatlakozására;
16. *műveleti kötélművelési tevékenység*: a TEK szolgálati feladatainak elvégzése érdekében, nem állandóan és megszakításokkal – szervezett tevékenység keretében – folytatott olyan munkavégzés, ahol a 2 méter szintkülönbséget meghaladó műveleti terület megközelítése, az ott-tartózkodás, a szolgálati feladat végrehajtása és a műveleti terület elhagyása e rendelet szerint meghatározott egyéni védőeszközök és meghatározott felszerelések igénybevételevel történik;
17. *műveleti terület*: a műveleti kötélművelési tevékenység végrehajtásához szükséges munkaterület;
18. *műveletvezető*: az a munkavállaló, aki a műveleti kötélművelési tevékenység ellátását irányítja;
19. *művelet-végrehajtó*: az a munkavállaló, aki a műveleti kötélművelési tevékenységet műveletvezető irányításával, kötélművelési módszerrel hajtja végre;
20. *rögzítési pont*: az az elem, amelyhez csatlakoztatni lehet az egyéni védőeszközt a rögzítő eszköz felszerelése után;
21. *rögzítő eszköz*: elem, elemek, illetve tartozékok sorozata, amely egy vagy több rögzítési pontot foglal magában;
22. *rögzítő kötel*: a szerkezeti rögzítések közötti kötel, amelyhez az egyéni védőeszközt lehet csatlakoztatni;
23. *szerkezeti rögzítő*: egy szerkezethez olyan módon rögzített elem vagy elemek, amelyről több személyt lehet biztosítani oly módon, hogy a teherbírása alkalmas egy előlmaszó 2-es értékű esési tényezőjű zuhanásának a megtartására is;
24. *teljes testheveder*: egyéni védőeszköz, amely hevederből, szerelvényekből, csatokból és más elemekből áll, és amely alkalmas a munkavállaló teljes testének rögzítésére és megfogására a zuhanás alatt és a zuhanás megállítását követően, a zuhanás megállításakor fellépő erők elosztására a testfelületen, valamint a test függőleges vagy ahhoz közeli helyzetben tartására;
25. *vezetői szintű műveleti kötélművelési képzés*: a TEK által szervezett olyan képzés, amely kötélművelési oktató irányításával az alapszintű műveleti

kötéltechnikai képzésen elsajátított ismeretekre épülően a műveletvezetői ismeretek, a rendkívüli munkavégzési körülmények között végrehajtandó műveleti kötéltechnikai ismeretek, továbbá a mentési ismeretek elsajátítására irányul;

26. *vezérelt típusú lezuhanásgátló*: olyan önzáró képességgel és vezérlési lehetőséggel rendelkező szerkezet, amely a felfelé vagy lefelé történő helyzetváltoztatáshoz nem igényel kézi beavatkozást, a munkavállalóval összekapcsolva mozog a rögzített vezeték mentén és a zuhanás bekövetkezésekor automatikusan zár a rögzített vezetékre;
27. *visszahúzzható típusú lezuhanásgátló*: olyan önzáró szerkezet, amely önműködően feszíti és húzza vissza a rögzítő kötelet (hevedert).

2. Általános munkabiztonsági szabályok

2. §

(1) A műveleti kötéltechnikai tevékenység csak akkor kezdhető meg, illetve folytatható, ha az megfelel az e rendeletben, valamint az egészséget nem veszélyeztető, biztonságos munkavégzésre vonatkozó egyéb jogszabályokban meghatározott előírásoknak.

(2) A műveleti kötéltechnikai tevékenység és annak műveleti területe a munkavédelemről szóló törvény szerinti veszélyes technológiának, illetve munkaterületnek minősül.

3. A TEK alapvető munkavédelmi kötelezettségei

3. §

(1) A TEK alapvető kötelezettsége, hogy az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés céljából műszaki, illetve szervezési intézkedésekkel a műveleti kötéltechnikai tevékenység alkalmazásakor a munkavállaló lezuhanását megelőzze, illetve az esetleges lezuhanás hatását csökkentse.

(2) A TEK köteles:

a) a munkavállalót a műveleti kötéltechnikai tevékenység ellátásához szükséges egyéni védőeszközökkel és felszereléssel ellátni,

b) a műveleti kötéltechnikai tevékenység ellátásához szükséges egyéni védőeszközökről és felszerelésekről nyilvántartást vezetni,

c) az egyéni védőeszközök gyártó által előírt időszakos felülvizsgálatát elvégezni,

d) a munkavállaló részére a műveleti kötéltechnikai tevékenység egészséget nem veszélyeztető és biztonságos ellátásához szükséges ismeretek megszerzését szolgáló képzést, valamint munkavédelmi oktatást tartani, a tevékenység megkezdéséhez szükséges vizsgáztatást megszervezni, a szükséges igazolásokat kiállítani,

e) a műveleti kötéltechnikai tevékenységére vonatkozó kockázatértékelést elvégezni, annak megállapításait a képzések, illetve a munkavédelmi oktatás anyagába beépíteni.

(3) A műveletvezető köteles az előzetes információk alapján a szolgálati feladat megkezdése előtt a műveleti kötéltechnikai tevékenység ellátásának módszerét, végrehajtási körülményeit és annak kockázatait szóban meghatározni, különös tekintettel a műveleti terület, illetve munkakörnyezete sajátosságaira, továbbá az általános és elvárható ismereteket meghaladó munkabiztonsági követelményekre.

(4) A kockázatértékelés keretében munkavédelmi szempontból lehetőleg azonosítani kell a várható veszélyeket, a veszélyeztetettséget, illetve annak mértékét. Ennek részeként figyelembe kell venni:

- a) a munkavállaló esetleges lezuhanásának valószínűségét és a lezuhanás hatását,
- b) az alkalmazott felszerelések, egyéni védőeszközök és felhasznált anyagok kölcsönhatását,
- c) a munkavállalóra ható, a műveleti kötéltechnikai tevékenységből és a munkakörnyezetből származó megterheléseket,
- d) a helyi körülményekből adódó hatásokat (pl. feszültség alatt álló berendezések közelsége, vegyi anyagok hatása), valamint
- e) a környezetre gyakorolt hatás mérséklését.

4. A műveleti kötéltechnikai tevékenység ellátásának szabályai

4. §

(1) A TEK köteles a műveleti kötéltechnikai tevékenység ellátása során olyan műveletvezetőt kijelölni, aki részt vett és eredményesen teljesítette a vezetői szintű műveleti kötéltechnikai képzést és megfelelő szakmai gyakorlattal rendelkezik.

(2) A műveletvezető feladata – az egészséget nem veszélyeztető és a biztonságos munkavégzés követelményeit figyelembe véve – minden feladat-végrehajtás előtt

- a) a műveleti kötéltechnikai tevékenység ellátása módszerének meghatározása,
- b) a műveleti terület kijelölése,
- c) a műveleti kötéltechnikai tevékenység ellátása során végrehajtandó feladatok egyedileg történő meghatározása és azok irányítása, valamint
- d) a művelet-végrehajtó munkavégzésre alkalmas állapotának ellenőrzése.

(3) A műveleti kötéltechnikai tevékenység ellátásának módszerét úgy kell meghatározni, és a műveleti területet úgy kell kijelölni, hogy az a művelet-végrehajtó és más személy egészségét vagy biztonságát, illetve a vagyonbiztonságot lehetőleg ne veszélyeztesse.

(4) A műveletvezető a műveleti kötéltechnikai tevékenység megkezdése előtt köteles eligazítást tartani a művelet-végrehajtók részére, annak során a művelet-végrehajtókat az adott körülmények közötti végrehajtásra felkészíti, ennek érdekében ismerteti a szolgálati feladat végrehajtásához kapcsolódó egyedi tudnivalókat, az esetleges mentésre vonatkozó különleges ismereteket.

(5) A műveletvezető köteles a műveleti kötéltechnikai tevékenység ellátása során a munkabiztonsági követelmények teljesítését folyamatosan ellenőrizni és a veszélyhelyzetek megelőzése érdekében minden szükségessé váló, tőle elvárható műszaki és szervezési intézkedést megtenni.

(6) Amennyiben a műveleti kötéltechnikai tevékenység ellátása során a biztosítókötél használata nagyobb kockázatot jelent a művelet-végrehajtó biztonsága és a szolgálati feladat eredményessége szempontjából, mint az egykötetes technika, akkor a műveletvezető dönt az egykötetes technika alkalmazásáról.

(7) A kijelölt műveletvezetőnek a műveleti területen való jelenléte nélkül műveleti kötéltechnikai tevékenység nem látható el.

(8) A munkavégzésre alkalmatlan állapotban lévő művelet-végrehajtó – az alkalmatlanságot kiváltó ok megszűnéséig – műveleti kötéltechnikai tevékenységet nem láthat el.

(9) A műveletvezető írásban köteles rögzíteni, hogy a műveleti kötéltechnikai tevékenység megkezdése előtt meggyőződött a művelet-végrehajtó írásbeli kijelölésének megtörténtéről és a műveleti kötéltechnikai tevékenység ellátására alkalmas állapotáról.

5. §

(1) A TEK a műveleti kötéltechnikai tevékenységet ellátó munkavállalókat írásban jelöli ki. A műveleti kötéltechnikai tevékenység ellátására történt kijelölést követően a feladatot a munkavállaló munkaköri leírásában is rögzíteni kell.

(2) Művelet-végrehajtónak kizárólag olyan munkavállaló jelölhető ki, aki alapszintű műveleti kötéltechnikai képzésen részt vett, eredményes vizsgát tett és az elméleti és gyakorlati tudásáról igazolással rendelkezik.

(3) Műveletvezetőnek kizárólag olyan munkavállaló jelölhető ki, aki vezetői szintű műveleti kötéltechnikai képzésen részt vett, eredményes vizsgát tett, megfelelő szakmai gyakorlattal rendelkezik és az elméleti és gyakorlati tudásáról igazolással rendelkezik.

(4) Műveleti kötéltechnikai tevékenység ellátására kijelölhető a TEK személyi állományába tartozó kötéltechnikai oktató is.

(5) A TEK a műveleti kötéltechnikai tevékenységet ellátó állományt köteles az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges szakmai ismeretekkel ellátni, a műveleti kötéltechnikai tevékenység alkalmazásával kapcsolatos általános, illetve a meghatározott módszer sajátosságait ismertető munkavédelmi oktatást tartani, és azt – a kötéltechnikai képzésektől függetlenül – legalább évenkénti rendszerességgel megismételni.

(6) Az (5) bekezdés szerinti munkavédelmi oktatás megtörténtéről, időpontjáról, illetve a tudnivalók elméleti és gyakorlati elsajátításáról igazolást kell kiállítani.

6. §

(1) A TEK köteles – a műveleti kötéltechnikai tevékenység alkalmazott módszerének, a munkavállalók létszámának és a kockázatértékelés alapján várható veszélyhelyzetnek megfelelő tartalmú – általános mentési tervet készíteni, és abban meghatározni a szolgálati feladat végrehajtása során felmerülő veszélyhelyzetek elhárításának, illetve a munkavállalók mentésének módját.

(2) A TEK köteles a műveleti kötéltechnikai tevékenység ellátása során – az általános mentési tervben foglaltaknak megfelelően – a személyi, tárgyi, szervezeti és kommunikációs feltételekről, a műveleti területen a munkavállalók létszámának és a kockázatértékelés alapján várható veszélyhelyzetnek megfelelő egészségügyi biztosításról gondoskodni.

7. §

(1) A TEK a műveleti kötéltechnikai tevékenység ellátására köteles legalább két, arra alkalmas művelet-végrehajtót kijelölni. Művelet-végrehajtó a műveleti területen egyedül műveleti kötéltechnikai tevékenységet nem láthat el.

(2) A műveletvezető köteles a műveleti terület biztonságát minden egyes szolgálati feladat megkezdése előtt ellenőrizni.

(3) A műveleti kötéltechnikai tevékenységet annyi és olyan részfeladatra kell bontani, amely a műveletvezető és valamennyi művelet-végrehajtó számára a teljes folyamatukban áttekinthető.

- (4) A műveleti területen a művelet-végrehajtók egymástól való távolságát és elhelyezkedését a műveletvezető úgy határozza meg, hogy a műveleti kötéltechnikai tevékenység ellátása során egymás testi épségét lehetőleg ne veszélyeztessék.
- (5) A műveleti kötéltechnikai tevékenység ellátása során a műveletvezetőnek a szolgálati feladat körülményeitől függően biztosítani kell a művelet-végrehajtók egymás közötti és a műveletvezetővel történő állandó információkapcsolatát (pl. élőszó, rádió, adó-vevő készülék, kézjelek).
- (6) A műveleti kötéltechnikai tevékenység ellátásához, a mentéshez és az önmentéshez szükséges tartalék-felszereléseket és egyéni védőeszközöket a műveleti területen kijelölt, a munkavállalók által ismert és könnyen elérhető helyen kell tárolni.
- (7) A mentéshez szükséges felszereléseket és egyéni védőeszközöket a rendeltetésétől eltérő célra használni tilos.

5. A műveleti kötéltechnikai tevékenység ellátása során alkalmazott felszerelések és egyéni védőeszközök használatára vonatkozó követelmények

8. §

- (1) A műveleti kötéltechnikai tevékenység ellátása során valamennyi munkavállalónak rendelkeznie kell a biztonságos munkavégzéshez szükséges felszereléssel és egyéni védőeszkőzzel.
- (2) A műveleti kötéltechnikai tevékenység ellátása során a művelet-végrehajtót a rögzítési ponthoz biztosító, a magasból történő lezuhanást megakadályozó, vagy annak biztonságos lefékezését, illetve a műveleti terület megközelítését szolgáló eszközként kizárólag egyéni védőeszköz alkalmazható.
- (3) A kötéltechnikai képzések, illetve a műveleti kötéltechnikai tevékenység ellátására való felkészülés során a következő egyéni védőeszközöket és felszerelést kell biztosítani:
- a) 2 db félstatikus kötél (egy ereszkedő és egy biztosító),
 - b) 1 db teljes testevederzet vagy beülő hevederzet,
 - c) 1 db önfékező ereszkedő eszköz,
 - d) 1 db lezuhanásgátló (visszahúzzható típusú vagy vezérelt típusú),
 - e) 1 db Y alakú rögzítő kötél (kantár),
 - f) 8 db karabiner,
 - g) 1 db védősisak,
 - h) 1 db mászógép (nyílása a terhelés irányával párhuzamos),
 - i) 1 db energiaelnyelő,
 - j) 3 db varrott heveder,
 - k) csatlakozó (két kötél biztonságos elhelyezésére alkalmas).
- (4) A műveleti kötéltechnikai tevékenység ellátása során a művelet-végrehajtó által a műveleti területen alkalmazásra kerülő – az adott szolgálati feladat sajátosságaihoz igazodó – egyéni védőeszközöket és felszereléseket – az egészséget nem veszélyeztető és a biztonságos munkavégzés követelményeit figyelembe véve – minden esetben a műveletvezető határozza meg.
- (5) A műveleti kötéltechnikai tevékenység ellátása során alkalmazott egyéni védőeszközöket EK-típustanúsítvány, illetve EK-megfelelőségi nyilatkozat, a tájékoztatóban foglalt, valamint a használatukra vonatkozó jogszabályi követelmények szerint kell használni.
- (6) A művelet-végrehajtók és a műveleti területen tartózkodó egyéb személyek számára a védősisak használata kötelező. A művelet-végrehajtóknak a fejről való leesés biztosítására Y kialakítású állhevederes védősisakot kell viselnie.

(7) Műveleti kötéltechnikai tevékenység ellátásához kizárólag megfelelő méretű, a beállító elemekkel a használó művelet-végrehajtó alakjához igazított teljes testhevederzet vagy beülő hevederzet használható.

9. §

(1) A művelet-végrehajtónál kizárólag a műveleti kötéltechnikai tevékenység módszere szerint meghatározott, valamint az adott szolgálati feladat végrehajtásához, az önmentéshez, illetve – a különleges mentési feladat kivételével – a másik művelet-végrehajtó kötélről történő gyors mentéséhez elengedhetetlenül szükséges és megfelelően rögzített felszerelés és egyéni védőeszköz lehet.

(2) A műveletvezető köteles a műveleti terület biztonságát, a szerkezeti rögzítőket, a rögzítési pontokat, valamint a felszerelések és az egyéni védőeszközök állapotát, alkalmazhatóságát minden egyes munkakezdés előtt és után ellenőrizni. Sérült, meghibásodott vagy nem azonosítható felszerelést és egyéni védőeszközt alkalmatlanná kell tenni a műveleti kötéltechnikai tevékenység további alkalmazásához.

(3) A művelet-végrehajtó a rendelkezésére bocsátott valamennyi felszerelést és egyéni védőeszközt köteles minden műveleti kötéltechnikai tevékenység megkezdése előtt ellenőrizni és bármely észlelt rendellenességre a műveletvezető figyelmét felhívni.

10. §

(1) A TEK köteles gondoskodni a műveleti kötéltechnikai tevékenység ellátása során használt felszerelések és egyéni védőeszközök – e rendeletben, illetve a más jogszabályokban meghatározott, továbbá a gyártó vagy forgalmazó által előírt – karbantartásáról, időszakos felülvizsgálatáról és sajátosságainak megfelelő tárolásáról.

(2) A felszerelések időszakos felülvizsgálatát a vonatkozó dokumentáció szerint kell elvégezni, az egyéni védőeszközök biztonságos állapotát pedig legalább 6 havonta ellenőrizni kell. A felülvizsgálatot azokra az egyéni védőeszközökre is el kell végezni, amelyet a művelet-végrehajtók nem használtak (tárolt felszerelések). Az időszakos felülvizsgálat megállapításait írásban kell rögzíteni.

(3) Ha a műveleti kötéltechnikai tevékenység ellátására kialakított műveleti terület, illetve a rendeltetésszerűen alkalmazott felszerelés vagy egyéni védőeszköz közvetlenül veszélyeztette a művelet-végrehajtó egészségét és biztonságát, a TEK köteles a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 23. § (2) bekezdésében foglaltak szerint eljárni. A vizsgálat elvégzéséig annak működését, illetve használatát meg kell tiltani és a megállapításokat írásba kell foglalni.

6. A lezuhanásgátló rendszer kialakításának általános szabályai

11. §

(1) Amennyiben a műveleti kötéltechnikai tevékenység ellátása során lezuhanásgátló rendszer alkalmazására kerül sor, úgy a műveleti kötéltechnikai tevékenység kizárólag a munkabiztonsági követelményeket kielégítő lezuhanásgátló rendszer kialakításával folytatható. A lezuhanásgátló rendszereket úgy kell kiépíteni, hogy egymást ne keresztezzék, és folyamatosan átláthatók legyenek.

(2) A műveleti kötéltechnikai tevékenység ellátása során kizárólag olyan lezuhanásgátló rendszer használható, amely

a) alkalmas a művelet-végrehajtó lezuhanásának megakadályozására vagy e kockázat minimalizálására,

b) biztosítja, hogy zuhanás esetén a fékerő nem ér el olyan határértéket, amely a művelet-végrehajtó sérülését vagy bármely elem vagy részegység törését, illetve szakadását okozza, amely miatt a lezuhanásgátló rendszert használó művelet-végrehajtó lezuhanhat,

c) a zuhanás megállítása után a művelet-végrehajtót olyan helyzetben rögzíti, hogy a lezuhant művelet-végrehajtó saját maga a szándékolt helyre tudjon jutni, illetve amelyben a segítségnyújtás szükség esetén megvárható.

(3) Kizárólag olyan lezuhanásgátlók használhatók, amelyek az esetleges zuhanás során nem nyílnak ki, és nem deformálódnak.

(4) A lezuhanásgátló rendszerben a keresztirányú terhelődés elkerülése érdekében megfelelő módszerrel (pl. gumikarika vagy ragasztószalag használatával) meg kell akadályozni az alkalmazott karabinerek véletlen elfordulását.

(5) Zuhanást gátló eszközként visszahúzzható típusú lezuhanásgátló vagy vezérelt típusú lezuhanásgátló egyaránt használható.

(6) A művelet-végrehajtó biztosítására (önbiztosítására) kizárólag két egymást követő, szándékos kézi művelettel nyitható csatlakozó használható.

(7) A műveleti kötéltechnikai tevékenység ellátása során kizárólag olyan csatlakozó használható, amelynek terhelhetősége a felületén feltüntetésre került és kiképzése lehetővé teszi, hogy benne két kötel biztonságosan elhelyezhető legyen. Kézi rögzítésű csatlakozó csak akkor használható, ha a munkavégzés során nem kell gyakran átcsatlakoztatni.

7. A rögzítési pontok kialakításának követelményei, valamint az ereszkedés és a kötélhasználat szabályai

12. §

(1) Műveleti kötéltechnikai tevékenység céljára igénybe vett szerkezeti rögzítőnek legalább két, egymástól független rögzítési ponttal (biztosítások) kell rendelkeznie. A rögzítési pontokhoz csatlakoztatott kötelek egyikének – az ereszkedő kötelnek – a művelet-végrehajtó feladat-végrehajtás közbeni helyváltoztatását és megtartását, a másiknak – a biztosító kötelnek – a lezuhanás elleni biztosítását kell szolgálnia.

(2) Egymást követő rögzítési pontokat kell kialakítani a kizárólag saját beereszkedéssel, illetve más művelet-végrehajtó beeresztésével elérhető műveleti terület megközelítéséhez az ereszkedő művelet-végrehajtó biztosítására (önbiztosítására) és előmászáskor az előmászó művelet-végrehajtó biztosítására.

13. §

(1) Az egyéni védőeszközt akaratlan leválás ellen biztosított módon kell a rögzítő eszközhöz csatlakoztatni. A mobil rögzítési pontnak vagy az egyéni védőeszköznek a rögzítő eszközről való akaratlan lecsúszását végző elemmel kell megakadályozni.

(2) Ha a kötel leereszkedésekor fennáll a felakadás veszélye, így különösen fémszerkezetek közötti térben, a munkavállaló testéhez rögzített kötélzsákot kell használni. A kötélzsákba felszedett kötelre végcsumót kell kötni.

(3) Az ereszkedő kötel hosszát a műveleti kötéltechnikai tevékenység megkezdése előtt kell meghatározni. Végcsumót szükséges alkalmazni, ha túlereszkedés veszélye áll fenn.

14. §

- (1) A kötéł sérülését meg kell előzni, a sérülés lehetőségének kitett kötéłrészt pedig a veszély jellegétől függő védelemmel kell ellátni.
- (2) A mozgó kötéłszárak koptató felülettel nem érintkezhetnek. Ebben az esetben elcsúszás ellen rögzített görgős élvédőt vagy más kötéłvédőt kell alkalmazni.
- (3) Acél sodronykötél és szintetikus szálból készült kötéł közvetlen egymáshoz kötése tilos, összekapcsolásuk kizárólag karabinerrel történhet.
- (4) Használat során gondoskodni kell arról, hogy az alkalmazott acél sodronykötél és szintetikus szálból készült kötéł ne érintesse egymást.
- (5) A használat során biztosítani kell, hogy az alkalmazott kötelek az anyagukra veszélyes vegyi anyagokkal ne érintkezhessenek.
- (6) A megsérült kötelet a sérülés helyén el kell vágni, a vágási felületet megfelelően el kell dolgozni. A kötéł végén a tényleges hosszát fel kell tüntetni. A megváltozott méretű kötéł hosszát – a megváltozott méret dokumentálása mellett – minden munkavállaló tudomására kell hozni. A mechanikai sérülés miatt vágott kötelet a 4. § (2) bekezdés *b)* pontja szerinti nyilvántartásban és a kötéłvizsgálati naplóban is dokumentálni kell.

8. Az előlmászásra vonatkozó előírások

15. §

- (1) Előlmászás kizárólag akkor alkalmazható, ha a munkahely ereszkedéssel nem közelíthető meg vagy az ereszkedés ráfordítási igénye nem áll arányban a szolgálati feladattal.
- (2) Előlmászásra csak a kötéł rögzítési pontjainak elhelyezése céljából kerülhet sor.
- (3) A biztosítást végző munkavállalónak lezuhanó tárgyak ellen védett, stabil helyen, két egymástól független rögzítési ponthoz kikötve kell tartózkodnia.
- (4) A biztosítást végző munkavállalónak az előlmászó munkavállalótól látó- és hallótávolságban kell tartózkodnia.
- (5) Ha az előlmászó munkavállaló biztosítása a földön állva nem oldható meg, akkor a biztosítást végző munkavállalónak két, egymástól független rögzítési ponthoz kell biztosítania magát, és az előlmászó munkavállaló biztosítására ettől független biztosító kötelet kell alkalmazni.
- (6) Az előlmászás során a köztes biztosítások sűrítésével meg kell akadályozni a biztosító munkavállaló vonaláig történő visszazuhanást, illetve a földről történő biztosításkor a földig való esést.

9. Záró rendelkezések

16. §

Ez a rendelet 2016. április 1-jén lép hatályba.

Dr. Pintér Sándor
belügyminiszter

Általános indokolás

Az FMM rendelet – melynek mögöttes jogszabálya a Mvt – szabályozza az ipari alpinttechnikai tevékenység végrehajtása során alkalmazandó szabályokat, amelyeket a TEK is alkalmaz a műveleti állománya által végzett kötéltechnikai tevékenység ellátása során. A TEK műveleti állománya által végzett kötéltechnikai tevékenység azonban sem fogalmában, sem végrehajtási körülményeiben nem ugyanaz, mint az ipari alpinttechnikai tevékenység.

A TEK műveleti állománya a szolgálati feladatait jellemző módon az Mvt-ben meghatározott rendkívüli munkavégzési körülmények között hajtja végre. Az FMM rendelet lehetővé teszi rendkívüli munkavégzési körülmények esetén a főszabályoktól való eltérést, azonban rendkívüli munkavégzési körülmények esetén is kötelező módon előírja bizonyos munkavédelmi előírások betartását, amelyek a TEK műveleti állománya által végzett kötéltechnikai tevékenység esetén nem tarthatóak be, nem alkalmazhatóak.

Az FMM rendelet ugyanis az ipari alpinttechnikai tevékenységet végzők személyi biztonságára helyezi a hangsúlyt, azonban a TEK műveleti állománya által végrehajtott kötéltechnikai tevékenység összetettebb. A TEK műveleti végrehajtó állománynak a saját és más életének, testi épségének biztosítása mellett a fegyveres elkövető gyors lefegyverzését, elfogását is biztosítani kell, amely során az FMM rendelet rendkívüli munkavégzéskor kötelezően előírt munkavédelmi előírásai nem tarthatóak be.

A fentiek alapján – tekintettel a TEK kötéltechnikai tevékenységének speciális jellegére – szükséges a rendelet megalkotása.

Részletes indokolás.

az 1. §-hoz

A rendelet értelmező rendelkezéseit tartalmazza.

a 2. §-hoz

Az általános munkabiztonságra vonatkozó szabályokat tartalmazza.

a 3. §-hoz

Rendelkezéseket tartalmaz a TEK alapvető munkavédelmi kötelezettségeiről, melynek keretében felsorolja, hogy a TEK köteles a munkavállalót felszereléssel, védőeszközzel ellátni, a felszerelésről és a védőeszközről nyilvántartást vezetni, a védőeszközök időszakos felülvizsgálatát elvégezni, a munkavállaló részére képzést, munkavédelmi oktatást tartani, vizsgáztatást szervezni, igazolást kiállítani és kockázatértékelést elvégezni. A TEK köteles a szolgálati feladat megkezdése előtt a műveleti kötéltechnikai tevékenység ellátásához szükséges tájékoztatást szóban megadni. Felsorolja, hogy a kockázatértékelés keretében a veszélyek azonosítása során milyen szempontokat kell figyelembe venni.

a 4. §-hoz

A műveleti kötéltechnikai tevékenység ellátása során kijelölendő műveletvezetőről műveletvezetővé kijelölésének feltételeiről, a kijelölt műveletvezető feladatairól rendelkezik.

az 5. §-hoz

A műveleti kötéltechnikai tevékenységet ellátó munkavállaló, műveletvezető kijelöléséről, a kijelölés feltételeiről, a műveleti kötéltechnikai tevékenységet ellátó állomány szakmai, munkavédelmi oktatásának követelményéről rendelkezik.

a 6. §-hoz

A mentési terv készítéséről, elemeiről, megfelelő egészségügyi biztosításról rendelkező rész.

a 7. §-hoz

A műveleti területen tartózkodó művelet-végrehajtók számáról, egymással való kapcsolatáról, elhelyezkedéséről és a műveletvezető ezzel kapcsolatos feladatairól, valamint a műveleti területen a mentéshez szükséges felszerelések tárolásáról rendelkezik.

a 8. §-hoz

A kötéltechnikai képzések és a műveleti kötéltechnikai tevékenység ellátására való felkészülés során biztosítandó egyéni védőeszközök és felszerelések felsorolásáról, tanúsítványairól, egyedi jelöléséről, valamint a műveletvezető ezzel kapcsolatos feladatáról rendelkező rész.

a 9. §-hoz

A művelet-végrehatónál a műveleti területen lévő felszerelésekről, egyéni védőeszközökről, azok ellenőrzési kötelezettségéről, valamint a művelet-vezető ellenőrzési kötelezettségéről rendelkező szakasz.

a 10. §-hoz

A műveleti kötéltechnikai eszközök karbantartásáról, felülvizsgálatáról, használatának megtiltásáról, illetőleg ezek dokumentálásáról rendelkezik

a 11. §-hoz

A lezuhanásgátló rendszer kialakításának, használatának feltételeiről, valamint típusairól rendelkező rész.

a 12. §-hoz

A rögzítési pontok kialakításának követelményeiről rendelkező rész.

a 13. §-hoz

Az egyéni védőeszközök akaratlan leválás elleni csatlakoztatásáról, a végcsomó alkalmazásáról rendelkező szakasz.

a 14. §-hoz

A kötéł séröléseinek megelőzéséről, a sérült kötéł kezeléséről rendelkező rész.

a 15. §-hoz

Az előlmászásra és a biztosítására vonatkozó előírásokat tartalmazó rész.

a 16. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezés.